

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. Биянка Любчова Торньова, дп
Заместник –декан на Факултет по обществено здраве,
Медицински университет-Пловдив
ОВО 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика,
научна специалност „Педагогика (обучение на медицински специалисти)”

Член на Научно жури, съгласно Заповед № Р-109-326/07.10.2019г. на Ректора на МУ - Варна

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, специалност „Теория на възпитанието и дидактика“ (обучение на медицински специалисти), за нуждите на Медицински университет-Варна, Факултет „Обществено здравеопазване“, катедра „Здравни грижи“, обявен в Държавен вестник, бр. 62/ 06.08.2019 г..

В конкурса участва единствен кандидат: Доц. Маринела Иванова Грудева, дп, преподавател в катедра „Здравни грижи“, Факултет „Обществено здравеопазване“ при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

I. Кариерен профил на кандидата

Доцент Маринела Иванова Грудева е родена през 1955г. През 1982 г. завършва ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ като „магистър“ по специалност „Българска филология“. След успешна защита на дисертационен труд на тема „Хуманизация на отношенията в съвременното училище“ през 2001 г. получава ОНС „Доктор“ по научна специалност 05.07.01. „Теория на възпитанието и дидактика“ (Диплома № 27497/20.08.2001г, издадена от ВАК). През 2006г. е избрана от ВАК за доцент по научна специалност 05.07.01. „Теория на възпитанието и дидактика“ (Свидетелство за научно звание „Доцент“ № 23629/08.05.2006г). От 1996 г. притежава свидетелство за завършена едногодишна специализация по Социална педагогика в СУ „Св. Климент Охридски“ - ЦИУУ. Академичната ѝ кариера започва през 2006 г. като доцент в Технически университет-Варна, а от 2008 г. до момента заема академичната длъжност „Доцент“ в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Доц. Грудева непрекъснато повишава своята квалификация като преподавател и учен. За това свидетелстват приложените към документите дипломи, сертификати и удостоверения от специализации, курсове, научни форуми в страната и чужбина. По-значимите от тях са: два езикови курса и 2

курса, свързани с обучението във ВУЗ и медицинското образование – „Педагогика и психология на висшето училище”- гр. Тула, Русия и „Съвременни тенденции в развитието на висшето медицинско образование”- гр. Москва, Русия; курсове, свързани с интерактивните методи на обучение и методологията на научните изследвания.

Тя е член на изпитна комисия за държавен изпит за специалност „Медицинска педагогика“ със Заповед на Министъра на Здравеопазването в Република България.

Доц. Грудева членува в СУБ от 01.10.2002г., секция „Педагогика и психология“ към СУ „Св.Климент Охридски“ – София, а от 2014г. към секция „Медицина“ на Медицински университет-Варна и Асоциация на професорите от славянските страни /АПСС-APSC/ от 03.09.2011г. Участва активно в академичния живот на МУ – Варна като Заместник - председател на Общото събрание на Факултета по Обществено здравеопазване от 2012-2016 г. и като член на Факултетния съвет на ФОЗ.

Цялостното ѝ кариерно развитие има последователен и устойчив характер. Представените от нея научни трудове показват заинтересованост от проблемите на медицинското образование, което напълно съответства на направлението на обявения конкурс.

II. Общо описание на представените материали за конкурса

Прави впечатление, че доц. Грудева е подготвила коректно и прецизно документацията за конкурса. Тя съдържа необходимата информация за осъществяване на количествено и качествено оценяване на академичното ѝ развитие. Представени са всички необходими документи, предвидени в Закона за развитие на академичния състав в Р. България, Правилника за неговото приложение и Правилника на МУ-Варна.

III. Оценка на научните трудове и научната активност на кандидата

Обща характеристика на представените научни трудове

Научната продукция на кандидата в конкурса е обемна и многоаспектна. Трудовете след защитата на дисертацията и хабилитацията за доцент, обект на рецензиране са общо 87 и са разпределени по следния начин:

- самостоятелна монография- 1;
- студия на български език (в съавторство)- 2;
- публикации в научни списания на български език – 21 (от тях 5 самостоятелни);
- публикации в научни списания на чужд език – 13 (от тях 2 самостоятелни);
- публикации в научни сборници на български език – 18 (от тях 14 самостоятелни);

- публикации в научни сборници на чужд език – 26 (от тях 15 самостоятелни);

- книги, учебници и учебни помагала -7, от които 3 самостоятелни.

Прави впечатление, че разпределението на научните трудове по години е доста равномерно, което говори за целенасочено и добре планирано научно развитие на кандидатката в конкурса.

Коректно, съгласно изискванията е описала самостоятелното си участие в научните трудове и е представила декларации за съавторство. Тя е самостоятелен и водещ автор в две трети от научните разработки. Съавторството с колеги е потвърждение за качествата ѝ като научен работник и уменията ѝ за сътрудничество и работа в интердисциплинарен екип.

Четири от публикациите, от които една е под печат, са по Критерий Г-6 /публикации в реферирани и индексирани научни списания в световноизвестни бази данни/. Едната е в списание, реферирано в Scopus, а останалите три са в Web of Science.

Трудовете на доц. Маринела Грудева съдържат определени научни приноси в областта на педагогическата и андрагогическата теория и практика, свързана с обучението на медицински специалисти. Те покриват широка научна проблематика, насочена към актуални и значими проблеми в тези области и са изцяло по специалността на обявения конкурс. Цялостната научноизследователска дейност на кандидата в конкурса е насочена в следните основни направления:

1. Теория и методика на обучението във висшето медицинско училище (медицинска педагогика) *(теоретични и практико-приложни аспекти)* /Г 7. 14, Г 7.16, Г7.17, Г7.18, Е 21.20, Г 7.8, Г 7.10, Г 7.13, Г 7.21, Г 7.23, Г 7.30, Г 7.31, Г7.32, Г 7.39, Г 7.41, Г 7.42, Г 7.45, Г 7.47, Г 7.50, Г 7.51, Г 7.54, Г 7.58, Е 20.62, Е 20.63, Е 21.66. и др./

2. Педагогика (теория на възпитанието и дидактика), социална педагогика, здравна педагогика, педагогика на ранното детство) *(теоретични и практико-приложни аспекти)* /Г 6.1, Г 6.2, Г 7.4, Г 7.6, Г 7.7, Г 7.11, Г 7.17, Г 7.20, Г 7.22, Г 7.29, Г7.35, Г7.36, Г 7.38, Г 7.47, Г 7.52, Г7.55, Г7.58, Е 20.64, Е 21.65 и др./

3. Андрагогическа теория и практика /В 3.1., Г7.10, Г7.12, Г7.15, Г7.37, Е 21.65 и др./

Особено значим е монографичният труд „Концептуално моделиране на педагогическата и андрагогическата подготовка във висшето медицинско училище”. В него се поставя акцент върху изясняването на проблема за същността и състоянието на педагогическата и андрагогическата подготовка във висшето медицинско училище, който все повече се откроява като значим както в европейски, така и световен мащаб. Въпреки, че е поставян многократно на вниманието на държавните власти и академичните ръководства, проучван е и е анализиран задълбочено и до днес, той не е намерил своето глобално и трайно

решение. Въз основа на задълбочен триаспектен анализ на проблема, доц. Грудева стига до извода, че е необходимо да се предприемат по-глобални действени стъпки за неговото решаване, макар и на университетско равнище. Такива стъпки се открояват в двата авторски модела, публикувани в монографията. Единият модел е на Център за комплексна педагогическа и андрагогическа подготовка в Медицински университет – Варна, а другият е на курс в дистанционна форма на обучение.

Научните приноси на публикациите на доц. Грудева, могат да се обобщят в следните насоки:

√ Разработени са теоретични, методически и методологически проблеми на обучението в системата на медицинското образование. Разработките намират приложение в професионалната подготовка на студентите и в педагогическата и андрагогическата подготовка на преподавателите.

√ Разработен е структурно и съдържателно авторски концептуален модел на център за комплексна педагогическа и андрагогическа подготовка на студенти, докторанти, постдокторанти, преподаватели в Медицински университет - Варна, както и на медицински специалисти от практиката въз основа на апробиран пилотен модел, който предоставя възможности за прилагане и в други висши училища.

√ Реализирано е теоретично изследване на проблема за същността и спецификата на дистанционното обучение. Открити са възможностите за неговото прилагане за педагогическа и андрагогическа подготовка на преподавателите в условията на висшето медицинско образование, чрез разработване и адаптиране на авторски модел на курс, който е апробиран в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна (Филиал Велико Търново).

√ Изследвано и установено е равнището на педагогическа подготовка на здравните специалисти за работа в детска ясла и са очертани насоки за допълнителната им квалификация, въз основа на ясно дефинирани функции и роли в процеса на осъществяване на ефективно взаимодействие както между личностните фактори в детската ясла, така и между екипа на детската ясла и семейството.

√ Разгледана и доказана е връзката и взаимообусловеността на процесите хуманизация и демократизация на образователния процес във висшето медицинско училище, чрез идентификация на специфичните им проявления в съвременна образователна среда, в контекста на европейските и националните стратегии и програми за развитие на висшето образование.

√ Изследвани са и някои други педагогически, социални, психологически и здравни проблеми и тенденции, които се открояват в динамиката на обществените отношения, свързани най-вече с адаптацията на младото поколение (в т.ч. и младите специалисти) към съвременния ритъм и стил на живот.

√ Изследвани и разработени са теоретични и практико-приложни аспекти на извънучилищната възпитателна дейност. Доказано е нейното многообразие, сложност и интерактивност в качеството ѝ на педагогически и социален феномен. Открити са възможностите ѝ за пространствена измеримост и за ефективно взаимодействие между извънучилищните центрове с неправителствените организации в процеса на социализация на детската личност.

- *Научна активност*

Доц. Маринела Грудева има над 62 участия в научни форуми у нас и в чужбина (Полша, Русия, Беларус, Словакия), което гарантира популяризиране на научната ѝ продукция. Под нейното научно ръководство са реализирани 30 публикации на студенти, докторати и постдокторанти.

- *Участие в изпълнение и ръководство на проекти*

Кандидатът за професор в конкурса участва в 2 проекта: един международен научно-изследователски проект: „Профилактика виктимного поведения студенческой молодежи в Глобальной сети интернет“ – организатор Казански (Приволжски) федерален университет, като експерт – изследовател и един национален - проект на МУ-Варна „Създаване на съвременна система за кариерно израстване на преподавателите в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна“ BG051PO001-3.1.09-0013. с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз, като експерт – обучител.

- *Научно ръководство на докторанти*

Доцент Маринела Грудева е научен ръководител на трима успешно защитили докторанти през 2018 г. и 2019 г. На единия докторант е самостоятелен научен ръководител, а при другите двама е осъществено съвместно научно ръководство. Проблематиката на дисертационните трудове съответства на направлението на конкурса.

- *Отражение (цитиране) на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература (публикационен имидж).*

В справката за цитирания са представени общо 84 цитирания, 50 от които са в монографии и колективни томове с научно рецензиране, а 34 цитирания са в нереферирани списания с научно рецензиране. Представен е доказателствен материал от информационна база данни на Web of Science, Scopus, Google Scholar и eLibrary. ru, удостоверение от Библиотеката на МУ-Варна.

IV. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Доц. Маринела Грудева притежава дългогодишен преподавателски опит. Тя е утвърден специалист в своята професионална област и активно участва в учебно-преподавателската дейност на УС „Управление на здравните грижи и логопедия“ в катедра „Здравни грижи“ на ФОЗ към МУ-Варна. Средната учебна натовареност за последните три години е в рамките на 365 учебни часа. Води лекционни курсове по 6 учебни дисциплини: Педагогика, Андрагогия, Детска педагогика, Принципи и методика на обучението, Медицинска педагогика, Методика на обучението по практика по специалностите от професионално направление „Здравни грижи“ на студенти от специалностите: „Управление на здравните грижи“, „Медицинска сестра“ и „Акушерка“.

Освен преподавателската си работа със студенти в бакалавърска и магистърска степен, тя се включва и в различни програми за следдипломна квалификация като компетентен специалист в съответните области. Под нейното научно ръководство 12 дипломанти са защитили дипломни работи в магистърски програми.

V. Лични впечатления:

Познавам колегата доц. М. Грудева, дп от участията ни в научни форуми. Тя е задълбочен изследовател, ерудиран учен и компетентен преподавател, отдаден на професията си.

Пожелавам ѝ успешно развитие на научните направления, към които е насочила изследователския си интерес.

VI. Заключение

Представените документи и доказателствен материал от доц. М. Грудева, дп за участие в конкурса показват, че тя напълно отговаря на задължителните минимални национални изисквания за заемане на АД „Професор“ и Правилника на МУ-Варна. Отчитайки научните постижения и изяви на кандидатката, адекватни на направлението на конкурса, дългогодишната ѝ преподавателска дейност и авторитет **убедено давам своя положителен вот и считам, че доц. Маринела Грудева, дп отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност „Професор“**. С оглед на това предлагам на уважаемите членове на Научното жури и Факултетния съвет на ФОЗ при МУ-Варна да гласуват

положително доцент Маринела Иванова Грудева, доктор по педагогика да заеме академичната длъжност „Професор“ в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, специалност „Теория на възпитанието и дидактика“ (обучение на медицински специалисти), за нуждите на Медицински университет-Варна, Факултет „Обществено здравеопазване“, катедра „Здравни грижи“.

06. 12. 2019г
гр. Пловдив

Член на научното жури:

/проф. Биянка Торньова, дп/

